Dosarul nr. 21r-1727/24 *Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana*
(1-24078505-02-21r-21102024) *Judecător: Roman Mazureț*

D E C I Z I E
În numele Legii

13 februarie 2025 **municipiul Chișinău**

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Silvia Cecan
Judecători: Constantin Roșca și Roman Pascari

A examinat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de administrația instituției penitenciare nr. 15 Cricova, reprezentată de Ghenadie Morozan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 septembrie 2024, potrivit căreia demersul administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova cu privire la liberarea condiționată de la executarea pedepsei închisorii în temeiul art. 91 Cod Penal al RM, în privința condamnatului Covalenco Valerii, a fost respins ca fiind neîntemeiat.

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță: 17.07.2024 – 30.09.2024;
Instanța de recurs: 21.10.2024 – 13.02.2025.
Procedura de înștiințare a fost legal executată.

C O N S T A T Ă:

Aprecierea și soluția instanței de fond:

1. La data de 16 iulie 2024, în adresa Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana a parvenit spre examinare demersul Penitenciarului nr. 15 - Cricova, privind aplicarea prevederilor art.91 CP în privinţa condamnatului Covalenco Valerii.
2. În şedinţa de judecată, reprezentantul penitenciarului 15 - Cricova, Lilia Coliban a susţinut demersul şi a solicitat admiterea acestuia.
3. Condamnatul a susţinut integral demersul ANP P15 Cricova, pledând pentru admiterea acestuia.
4. *Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 30 septembrie 2024* s-a respins ca neîntemeiat demersul administraţiei Penitenciarului nr. 15 - Cricova, privind aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal în privinţa condamnatului Covalenco Valerii, născut la 13.08.1971, domiciliat până la reţinere în s. Cinişeuţi, r. Rezina, Republica Moldova.

Poziția părților în instanța de recurs:

5. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 30 septembrie 2024 a declarat recurs nemotivat administrația instituției penitenciare nr. 15 Cricova, reprezentată de Ghenadie Morozan,* prin care a solicitat admiterea recursului. Casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 30.09.2024, privind respingerea prevederilor art. 91 Cod penal în privinţa condamnatului Covalenco Valerii Andrei ca neîntemeiată. Adoptarea unei noi hotărâri, privind aplicarea în privinţa ultimului prevederile art. 91 CP, cu eliberarea condamnatului Covalenco Valerii Andrei din detenţie, din motiv că ultimul întruneşte prevederile art. 91 CP şi corijarea ultimului este posibilă fără executarea integrală a pedepsei.
6. Consideră încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 30.09.2024, emisă în privinţa condamnatului Covalenco Valerii Andrei neîntemeiată care urmează a fi casată, întrucât condamnatul Covalenco Valerii Andrei, a efectuat o parte din termenul pedepsei prevăzut de Lege şi anume 2/3 din pedeapsă, a realizat programul individual de executare a pedepsei, a participat la munci neremunerate.
7. Potrivit art. 447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.
8. Respectând art. 447 alin. alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cât și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă, până la data examinării recursului, în adresa instanței de recurs nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

9. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge recursul declarat de* administrația instituției penitenciare nr. 15 Cricova, reprezentată de Ghenadie Morozan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 septembrie 2024*,* ca fiind nefondat*,* reieșind din următoarele considerațiuni.
10. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.
11. Conform art. 448 alin. (1) Cod de Procedură Penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.
12. Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, judecând recursul, instanţa respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.
13. Din materialele cauzei, instanța de recurs a reținut că, prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Soldăneşti din 30.05.2018, Covalenco Valerii a fost condamnat în

baza art. 145 alin. (2) lit. e^1), j) Cod penal, cu aplicarea art. 364^1 alin. (8) CPP, la 12 ani privaţiune de libertate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. A fost dispusă inclusiv încasarea sumei de 29 262 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Sentinţa a devenit definitivă la data de 14.06.2018.

14. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 19.01.2023, în baza art. 7 alin. (1) lit. c) a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei RM, a fost redusă pedeapsa stabilită lui Covalenco Valerii cu 1/5, ceea ce constituie 2 ani 4 luni şi 24 zile. Încheierea a devenit definitivă la data de 06.02.2023.
15. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 25.04.2024, în baza art. 473^2-473^4 CPP, a fost redus termenul definitiv cu 209 zile. Încheierea a devenit definitivă la data de 14.05.2024.
16. Începutul termenului de executare a pedepsei se calculează din data de 01.02.2018, iar sfârşitul termenului este preconizat pentru 10.02.2027 (cu calculul amnistiei şi a 209 zile reduse în temeiul art. 473^2-473^4 CPP).
17. Se reţine că, caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii comise de Covalenco Valerii se atribuie la categoria celor excepţional de gravă.
18. Posibilitatea examinării chestiunii privind eliberarea condiţionată înainte de termen, a parvenit la data de 11.02.2023 (cu calculul amnistiei şi a 209 zile reduse în temeiul art. 473^2-473^4 CPP).
19. La fel, condamnatul Covalenco Valerii deţine titlu executoriu privind compensarea cheltuielilor de judecată, în sumă de 32 360 lei.
20. Pe parcursul ispăşirii pedepsei, condamnatul Covalenco Valerii nu a fost sancţionat disciplinar niciodată, şi a fost stimulat de către administraţia penitenciarului nr. 15 Cricova, de două ori.
21. Potrivit situaţiei din 11.07.2024, Comisia Penitenciarului nr. 15 Cricova a hotărât că condamnatul Covalenco Valerii întruneşte cerinţele stabilite de lege pentru înaintarea unui demers în instanţa de judecată, în vederea examinării posibilităţii aplicării prevederilor art. 91 CP în privinţa acestuia.
22. Pentru a decide astfel, comisia a reţinut că Covalenco Valerii a executat efectiv mai mult de 2/3 din termenul de pedeapsă stabilit; a realizat Programul individual de executare a pedepsei; a participat la muncă neremunerată în anul 2023, acumulând 22 de ore, şi deţine titlu executoriu pe cheltuieli de judecată, în sumă de 32 360 lei.
23. În conformitate cu art. 266 alin. (1) şi (3) Cod de Executare, în cazul în care condamnatul întruneşte condiţiile prevăzute în art. 91 şi 92 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. (3) În cazul în care administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii

neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată.

24. Potrivit art. 267 alin. (1) Cod de Executare, la demersul pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condiţiile Codului de procedură penală. (2) În cazul în care instanţa de judecată respinge demersul pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt şi/sau de drept invocate de instanţă la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii. În cazul refuzului liberării condiţionate a condamnatului la detenţiune pe viaţă, adresarea repetată a demersului poate avea loc nu mai devreme decât peste 3 ani de la data adoptării hotărârii de refuz a instanţei.

25. În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1), pct. 1) Cod de Procedură Penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal).

26. În temeiul art. 91 alin. (1), (3) şi (4) Cod Penal, persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului cînd dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, şi de pedeapsa complementară. (3) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaţilor de către instanţa de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. (4) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvîrşirii infracţiunii a atins vîrsta de 21 ani, a executat efectiv: a) cel puţin jumătate, dar nu mai puţin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni grave, infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave, precum şi din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiţionat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condiţiile alin.(8).

27. Colegiul Penal menționează că, o atare concluzie despre liberarea condiționată de la executarea pedepsei închisorii urmează a fi trasă în baza studierii depline şi

obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului.

28. În acest sens, instanța de recurs atestă că, la caz, la data examinării cererii privind liberarea condiționată de la executarea pedepsei închisorii în temeiul art. 91 Cod Penal, instanța de fond just a conchis asupra faptului că, liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen este prematură precum şi corectarea condamnatului, fără a mai executa o parte din pedeapsă nu este posibilă şi, prin urmare, cererea cu privire la liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen este înaintată pretimpuriu, așa cum, termenul executat la momentul soluționării chestiunii privind liberarea condiționată înainte de termen este unul ineficient pentru a considera că condamnatul poate fi supus liberării condiționate de pedeapsa închisorii înainte de termen.

29. Totodată, instanța de fond a menționat că, la soluţionarea demersului privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, se ia în calcul inclusiv gradul prejudiciabil şi gravitatea infracțiunilor săvârșite de către condamnat, prezența sancțiunilor disciplinare, inclusiv nestinse, precum și termenul de pedeapsă deja executat, cât și prezența prejudiciului cauzat pin infracțiune, astfel că, în cumul luate, să conducă la aceea că pedeapsa, în prezența căreia se află condamnatul, să aibă drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracţiuni, atât din partea lui Covalenco Valerii, cât şi a altor persoane.

30. Instanța de recurs menționează că, aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței şi nu ca o obligaţie, or, liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen se aplică doar cu condiţia că instanţa de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, participarea la măsurile cultural-educative, prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării chestiunii.

31. Colegiul Penal având în vedere prevederile legale (art. 91 Cod Penal) şi raportându-le la situaţia de fapt, atestă că recurentul nu a invocat careva circumstanțe pertinente și nu a administrat careva probe suplimentare, care să

justifice temeinicia solicitării formulate prin cererea de recurs, or, instanța de recurs a constatat că la materialele cauzei nu au fost administrate careva probe care să ateste că, la data examinării cererii cu privire la aplicarea prevederilor art. 91 Cod Penal era echitabilă și posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei.

32. Totodată, Colegiul Penal relevă că, la data examinării recursului, Covalenco Valerii deţine titlu executoriu privind compensarea cheltuielilor de judecată, în sumă de 32 360 lei, or, persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, ceea ce la caz nu se atestă, or, la materialele cauzei nu a fost prezentate careva probe precum că condamnatul nu a avut posibilitatea de a executa titlul executoriu emis în privința lui.

33. Subsidiar, instanța de recurs reține că, Covalenco Valerii a comis o infracțiune cu intenție care face parte din categoria celor excepțional de grave, îndreptată împotriva vieței persoanei, cu un grad prejudiciabil sporit care decurge din însăși natura valorilor sociale vătămate, pentru care instanța i-a aplicat o pedeapsă finală de 12 ani închisoare, din care condamnatul a ispășit real 6 ani 8 luni închisoare, termen care, în opinia instanței, este insuficient pentru restabilirea echității sociale şi atingerea scopului pedepsei penale în conformitate cu art. 61 Codul penal, în vederea neadmiterii pe viitor a comiterii de către condamnat a unor noi fapte prejudiciabile. Astfel, liberarea condiționată înainte de termen nu poate fi aplicată deoarece este prematur, acesta urmând să-și execute pedeapsa în continuare. Subsecvent, Colegiul Penal indică că norma vizată prevede posibilitatea aplicării acestuia și înlocuirea pedepsei închisorii cu o pedeapsă mai blândă, dar numai în cazul în care instanța va ajunge la concluzia că condamnatul s-a corijat și nu necesită executarea în continuare a pedepsei.

34. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

35. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

36. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de administrația instituției penitenciare nr. 15 Cricova, reprezentată de Ghenadie Morozan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30

septembrie 2024, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea instanței de fond este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

37. În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Se respinge, ca fiind nefondat, recursul declarat de administrația instituției penitenciare nr. 15 Cricova, reprezentată de Ghenadie Morozan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30 septembrie 2024, cu menținerea hotărârii contestate fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Silvia CECAN

Judecător: Constantin ROȘCA

Judecător: Roman PASCARI